

DET KONGELIGE
MILJØVERNDEPARTEMENT

I henhold til adresseliste

Deres ref

Vår ref
200504042

Dato 28 DES 2006

**Avgjørelse i klagesak - utslipp ved Norsk Hydros boring av letebrønn
7125/4-1 Nucula (PL 393)**

Miljøverndepartementet har foretatt en samlet vurdering av klagen og opprettholder SFTs vedtak i saken. Etter departementets vurdering er konsekvensene av boringen tilstrekkelig utredet og utslippstillatelsen er i tråd med de overordnede føringene for petroleumsvirksomhet i Barentshavet.

1. Sakens bakgrunn

Miljøverndepartementet viser til Statens forurensningstilsyns (SFT) tillatelse til bruk og utslipp av kjemikalier, utslipp av borekaks, utslipp til luft og krav til beredskap i forbindelse med boring av letebrønn 7125/4-1 Nucula i Barentshavet ved brev av 6.11.2006. Vi viser videre til klage fra Natur og Ungdom/Bellona (NUB) ved brev av 18.11.2006 og til SFTs oversendelse av 14.12.2006.

Saken gjelder Norsk Hydros planlagte leteboring i brønn 7125/4-1, som er lokalisert i Barentshavet 44 km nordvest for Knivskjellodden og Nordkapp i Finnmark. Boringen skal utføres ved bruk av den halvt nedsenkbare boreriggen Polar Pioneer, som er bygget spesielt for operasjoner i arktiske strøk.

Hydro har gjennom SFTs vedtak den 6.11.2006 fått tillatelse til utslipp av borekaks og borevæske fra boring av det såkalte topphullet. Toppullet er den øverste delen av brønnen, i dette tilfellet om lag 140 meter, som skal bores før en mekanisme for oppsamling av utslipp (stigerør, utblåsningsventil (BOP) mv.) blir installert. Borekaks er steinmateriale som utvinnes under boring etter olje og gass. Utboret borekaks har et vedheng av borevæske. Borevæske tilsettes under boring og inneholder ulike stoffer i grønn kategori som blant annet skal sikre stabilitet ved boring.

Postadresse
Postboks 8013 Dep
0030 Oslo

Kontoradresse
Myntgt. 2
postmottak@md.dep.no
www.miljo.no

Telefon
22 24 90 90
Org.no
972 417 882

Avdeling for forurensningssaker
Telefaks
22 24 95 60

Saksbehandler
Anja Ehsenberg
22245806

Det er videre gitt tillatelse til utslipp til sjø av kjemikalier (riggkjemikalier, gjengefett, sementkjemikalier mv.) og utslipp av olje med drenasjevann. I tillegg kommer tillatelse til utslipp av CO₂, NO_x og nmVOC (flyktige organiske forbindelser) til luft som følge av kraftgenereringen på Polar Pioneer ved bruk av dieseldrevne motorer.

Det er stilt særskilte krav til beredskap mot akutte utslipp som vilkår for tillatelsen.

2. Innholdet i klagen

NUB anmoder om at klagen gis oppsettende virkning slik at boringen ikke starter før klagen er avgjort. De anfører at boringen skal foregå i et "særdeles kystnært område definert som særdeles sårbart i St. meld. Nr. 8 (2005-2006)". De anfører videre at utslippstillatelsen er et brudd på nullutslippsregimet i Barentshavet og ber om at Miljøverndepartementet sikrer at klagen får en reell behandling.

NUB klager også over en rekke forhold vedrørende innholdet av vedtaket. De anfører at utslippstillatelse ikke kan gis fordi det ikke er mulig med tilstrekkelig oljevernberedskap under boringen. Klagerne anfører videre at tillatelse til utslipp av kjemikalier og borekaks ikke er i tråd med målet om null utslipp til sjø og at utslippstillatelse derfor ikke kan gis. Det bør etter klagers vurdering heller ikke gis utslippstillatelse før riggen har fysisk doble barrierer, og de anfører at utslippstillatelsen er uforsvarlig siden kjemikalietestene som benyttes for offshorekjemikalier ikke er tilpasset naturforholdene i Barentshavet. NUB klager også på metodene som benyttes ved miljørisikoanalyser, og krever at SFTs vedtak omgjøres.

Til slutt anfører klagerne generelt at det frarådes å drive oljevirkosomhet i området og at utslippstillatelse derfor ikke kan gis.

3. Departementets vurderinger

3.1 Oppsettende virkning av klagen

Ettersom klagen er avgjort før boringen har startet, finner departementet ikke grunn til å vurdere spørsmålet om oppsettende virkning.

3.2 Utslippstillatelsen

Innledning

NUB anfører at tillatelsen til utslipp av kjemikalier og borekaks strider mot målet om null utslipp til sjø, og at tillatelse til leteboring derfor ikke kan gis.

Departementet viser til at de overordnede føringene for utslipp til sjø fra petroleumsvirkosomhet i Barentshavet er lagt i utredningen fra 2003 av konsekvensene av helårig petroleumsvirkosomhet i området Lofoten – Barentshavet (ULB) og St.meld. nr. 38 (2003 - 2004) Om petroleumsvirkosomheten (Oljemeldingen). Disse rammene er igjen videreført i St.meld. nr. 8 (2005-2006) Helhetlig forvaltning av det marine miljø i Barentshavet og havområdene utenfor Lofoten (forvaltningsplan). For helårig

petroleumsvirksomhet er det satt som en forutsetning at det ikke skal være utslipp til sjø av produsert vann, borekaks eller boreslam ved normal drift.

For utslipp utenom borekaks/borevæske og produsert vann, og i de begrensede tilfellene hvor det forekommer utslipp av borekaks og produsert vann, vil de generelle nullutslippsmålsetningene gjelde. Nullutslippsmålsettingen innebærer blant annet ingen utslipp av eller minimering av utslipp som kan føre til miljøskade av kjemikalier med stoffer innen gul og grønn kategori samt borekaks, som er de aktuelle utslippene i denne saken.

Utslipp av kjemikalier

SFT har gitt Hydro tillatelse til utslipp av maksimalt 91,6 kg stoff i gul kategori. Gule stoffer er ikke miljøfarlige ut fra iboende egenskaper idet de brytes raskt ned i det marine miljøet, har lavt potensial for akkumulering i biologiske organismer og ikke er akutt giftige. De kan imidlertid forårsake miljøskade i konkrete tilfeller, for eksempel pga. høy konsentrasjon, og det er derfor gjort en konkret risikovurdering hvor sted, tid og mengde er vurdert.

Hoveddelen av de gule stoffene finnes i riggekjemikalier. I tillegg vil det slippes ut små mengder gjengefett. Departementet slutter seg til SFTs vurdering av at det aktuelle utslippet av gule stoffer er lavt og ikke antas å medføre negative effekter av betydning for det marine miljøet.

Hydro har fått tillatelse til utslipp av anslagsvis 641 tonn stoff i grønn kategori, som hovedsakelig finnes i borevæskene. Slike stoffer antas ikke å kunne være til skade eller ulempe for miljøet. Hoveddelen av de grønne stoffene er naturlig forekommende stoffer slik som salter, mineraler og inerte materialer, og de inngår i prosesser som gjør at det ikke er grunnlag for å anta at de vil slippes ut til vann i slike mengder eller konsentrasjoner at det vil kunne ha nevneverdige negative miljøkonsekvenser. Departementet viser til at kartleggingen av nærområdet for den aktuelle brønnen har dokumentert at det ikke er koraller eller annen spesiell sårbar bunnfauna i området. Departementet slutter seg til SFTs vurdering av at det aktuelle utslippet av grønne stoffer ikke antas å medføre negative effekter av betydning for det marine miljøet.

Departementet anser etter dette at tillatelsen til utslipp av kjemikalier ikke strider mot de overordnede føringene for petroleumsvirksomhet i Barentshavet.

Utslipp av borekaks fra boring av topphull

Hydro har fått tillatelse til utslipp av anslagsvis 222 tonn borekaks fra boringen av topphullet. Utslipp av borekaks fra den øvrige boringen er ikke tillatt.

Departementet viser generelt til at tillatelsen til utslipp av borekaks fra topphullet er i samsvar med de overordnede føringene for petroleumsvirksomhet i Barentshavet hvor det fremgår at borekaks fra boring av *topphullet* normalt vil kunne slippes ut. Slike utslipp vil derfor normalt ikke være i strid med nullutslippsmålsettingen. Forutsetningen er at utslippet ikke inneholder komponenter med uakseptable miljøegenskaper, og at potensialet for skade på sårbare miljøkomponenter i området vurderes som lavt.

Omfanget av et topphull varierer fra brønn til brønn. Departementet slutter seg til SFTs vurderinger angående anslått mengde borekaks og fare for nedslamming på havbunnen. Mengden kaks som spres på havbunnen er mindre enn det som er tilfellet på sokkelen for øvrig. Dokumentasjon fra miljøundersøkelser i forbindelse med tidligere leteboringer i Barentshavet (Eni med Goliat og Statoil med Guovca og Uranus) viser at effektene ved utslipp av kaks er begrenset til brønnens nærområde. Det er kartlagt at det ikke er koraller eller annen spesiell sårbar bunnfauna i nærområdet for den aktuelle brønnen.

Departementet viser også til en rapport fra SFT til departementet av 12.12.2006 om status for topphullsteknologi, herunder en vurdering av fordeler og ulemper med å samle opp borekaks også fra topphullet for ilandsendelse i forhold til utslipp av borekaks til sjø. SFT konkluderer i rapporten at boreaktiviteten bør reguleres slik at den totale miljøbelastningen på sjø, luft og land blir minst mulig. Basert på resultater fra etterkantundersøkelser, redusert kjemikaliebruk og at ilandsendelse av kaksen vil medføre økt energibruk og utslipp til luft, ser ikke SFT grunn til å endre dagens praksis med å tillate utslipp av kaks fra topphullet. SFT vil for øvrig fortsette å følge utviklingen når det gjelder effekter av borekaks og teknologier for håndtering av kaks fra topphullet.

Etter departementets vurdering er tillatelsen til utslipp av borekaks fra topphullet i tråd med de overordnede føringene for petroleumsvirksomhet i Barentshavet.

Doble barrierer mot uhellsutslipp

NUB anfører at utslippstillatelse ikke må gis før riggen har *fysisk* doble barrierer.

Etter forskrift om utføring av aktiviteter i petroleumsvirksomheten (aktivitetsforskriften) § 76 er det stilt krav om doble brønnbarrierer. Videre inneholder styringsforskriften § 2 et generelt krav om tilstrekkelige barrierer mot uhellsutslipp. Regelverket stiller ikke krav om at barrierene må være fysiske. Barrierene kan også være organisatoriske eller operasjonelle. Det er etter dette ikke grunnlag for å kreve doble *fysiske* barrierer på riggen. Vi viser i denne forbindelse til Arbeids- og inkluderingsdepartementets vedtak av 18.09.2006 i forbindelse avgjørelse av klage over Petroleumstilsynets samtykke til Enis boringer på Goliat. Departementet viser for øvrig til SFTs vurdering av at det har vært en grundig gjennomgang på riggen for å redusere risikoen for uhellsutslipp.

Kjemikalietester

Klagerne anfører at utslippstillatelse ikke bør gis fordi kjemikalietester som brukes ved leteboringer i Barentshavet ikke er tilpasset forholdene der.

Krav til testing av offshorekjemikalier er regulert i aktivitetsforskriften § 56a og samsvarer med OSPARs retningslinjer for testkrav. SFT viser til at hensikten med testene ikke er å undersøke kjemikalienes egenskaper og effekter ved de faktiske miljøforholdene, men å undersøke stoffenes *iboende* egenskaper. Testregimet er internasjonalt, og det finnes per i dag ikke standardiserte tester på arter som finnes i Barentshavet. Kravene til utslipp av kjemikalier er imidlertid strenge. Departementet slutter seg til SFTs vurdering av at det er ikke grunn til å tro at utslipp fra denne konkrete boringen vil medføre miljøskade eller at andre tester ville medført endringer i valg av kjemikalier.

3.3 Oljevernberedskapen

NUB anfører at utslippstillatelse ikke kan gis på grunn av utilstrekkelig oljevernberedskap under boringen. De peker særlig på de klimatiske forholdene i Barentshavet, nærheten til Finnmarkskysten og at effektiviteten av mekanisk oljevernutstyr ikke er tilstrekkelig.

Departementet viser til at SFT i tillatelsen har stilt særskilte krav til beredskap mot akutt forurensning, som tar hensyn til miljøforholdene i Barentshavet og at de aktuelle boringene vil foregå relativt nær kysten. Vilkårene omfatter krav til ytelse og responstid for mekanisk oppsamling av oljeemulsjon, krav til ytelse og responstid for fjernmåling og etterkantundersøkelser, krav til beredskap under forhold som kan medføre nedising av beredskapsmateriell og krav til etablering av en detaljert beredskapsplan. Disse kravene er på linje med krav som tidligere er stilt ved boringer i Barentshavet og er strengere enn det som er vanlig ellers på sokkelen. Etter SFTs vurdering vil beredskapen, på grunn av de strenge kravene som er stilt, være minst like god som ellers på norsk sokkel.

For øvrig viser departementet til at de overordnede vurderingene av risiko i kystnære områder er foretatt gjennom St.meld. nr. 8 (2005-2006) Helhetlig forvaltning av det marine miljø i Barentshavet og havområdene utenfor Lofoten (forvaltningsplan). Hvilke områder det kan foregå petroleumsvirksomhet i fremgår således av forvaltningsplanen, jf. også 19. konsesjonsrunde på norsk sokkel som omfatter det aktuelle området.

Samlet sett finner departementet at de vilkår som er stilt gir et akseptabelt beredskapsnivå.

3.4 Miljørettet risiko- og beredskapsanalyse

NUB anfører metoden for beregning av risiko for miljøskade, MIRA, har betydelige mangler og ikke gir en reell miljørisiko. Etter klagers vurdering er kunnskapsgrunnlaget for analysene for dårlig og metoden er ikke tilpasset forholdene i Barentshavet. Utslippstillatelse bør derfor ikke gis før det er foretatt en nye og tilpassede analyser.

Krav til utførelse av analyser er gitt i forskrift om styring i petroleumsvirksomheten (styringsforskriften) kapittel IV, og miljørettede risiko- og beredskapsanalyser er regulert i § 16. Analysen gir oversikt over hvilken risiko en aktivitet representerer og danner grunnlag for operatørens beredskapsplanlegging.

Departementet viser til at SFT har foretatt en grundig vurdering av Hydros analyser og vurderer disse som tilfredsstillende utført og tilstrekkelig tilpasset forholdene for den aktuelle boringen. Departementet kan derfor ikke se at det er grunnlag for å kreve nye analyser før utslippstillatelse kan gis.

4. Konklusjon

Departementet finner etter en samlet vurdering av saken at klagen ikke kan tas til følge. SFTs vedtak av 6.11.2006 opprettholdes.

Med hilsen

Knut Fredrik Kroepelien (e.f.)
avdelingsdirektør

for Anja Elisenberg
rådgiver

Likelydende brev:

Statens forurensningstilsyn, Postboks 8100 Dep, 0032 Oslo
Natur og Ungdom, Postboks 4783 Sofienberg, 0506 Oslo
Bellona, Postboks 2141 Grünerløkka, 0505 Oslo
Norsk Hydro Produksjon, Postboks 7190, 5020 Bergen

Kopi:

Arbeids- og inkluderingsdepartementet, Postboks 8019 Dep, 0030 Oslo
Fornyings- og administrasjonsdepartementet, Postboks 8004 Dep, 0030 Oslo
Olje- og energidepartementet, Postboks 8148 Dep, 0033 Oslo
Petroleumstilsynet, Postboks 599, Stavanger
Oljedirektoratet, Postboks 600, 4003 Stavanger